

ШИФР «ВСЕСВІТ-17»

Конкурсна робота

На тему: **«ФРЕЙМИ В СЮЖЕТАХ ТСН ТЕЛЕКАНАЛУ «1+1» ПРО
СПЕЦІАЛЬНУ МОНІТОРИНГОВУ МІСЦЮ ОБСЄ В УКРАЇНІ»**

Автор: Семивол Катерина Іванівна

2017

АНОТАЦІЯ

на наукову роботу «ФРЕЙМИ В СЮЖЕТАХ ТСН ТЕЛЕКАНАЛУ «1+1» ПРО СПЕЦІАЛЬНУ МОНІТОРИНГОВУ МІСІЮ ОБСЄ В УКРАЇНІ», представлену в галузі «Журналістика»

Актуальність обраної теми полягає в тому, що в Україні йде війна і Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ – це впливова незалежна структура, яка може за нею слідкувати і доповідати про ситуацію на Сході на міжнародній арені. Від звітів міжнародних спостерігачів значною мірою залежить позиція інших країн стосовно нашої держави та Росії. СММ ОБСЄ є надзвичайно важливою для України зараз, тому те, як журналісти висвітлюють її діяльність варте проведення аналізу.

Мета роботи полягає у спробі побачити, яку роль у сприйнятті світу та ставленні до подій відіграє фреймінг у журналістиці на прикладі сюжетів ТСН телеканалу «1+1».

Завдання наукової роботи:

- дати визначення понять «фрейми», «фреймінг», «фрейм-аналіз», з'ясувати роль фреймів у журналістиці;
- сформулювати мету діяльності СММ ОБСЄ в Україні та покладені на неї зобов'язання, ознайомившись із її роботою та звітами;
- проаналізувати сюжети ТСН за 2016 рік, пов'язані з подіями на Сході;
- за допомогою контент-аналізу заголовків сюжетів з'ясувати, яке місце відводиться СММ в дискурсі війни і на чому взагалі роблять акцент журналісти;
- виявити фрейми, через які подається діяльність СММ ОБСЄ в Україні та пояснити, як вони можуть вплинути на ставлення до місії і ситуації загалом.

Використана методика дослідження: опис, аналіз, узагальнення, моніторинг, контент-аналіз, фрейм-аналіз. За допомогою описового методу було розкрито суть фреймів, фреймінгу та фрейм-аналізу в журналістиці. Моніторинг було використано під час перегляду архіву матеріалів вечірніх випусків новин

«ТСН» на телеканалі «1+1», а також автор дослідження стежив за діяльністю Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, відслідковував її звіти, переглядав брифінги. Контент-аналіз використано при роботі з заголовками сюжетів. Саме цей метод допоміг краще зрозуміти редакційну політику обраного телеканалу та побачити ті моменти, на яких акцентують журналісти. Результати фрейм-аналізу дали змогу побачити образ СММ ОБСЄ в Україні, створений журналістами «1+1», і те, як фреймування формує певні смисли, ставлення, позиції. Аналіз та узагальнення допомогли підсумувати отримані результати та зробити висновок щодо того, за допомогою яких елементів твориться фреймінг.

Загальна характеристика роботи. Запропонований матеріал присвячений темі дослідження висвітлення діяльності Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні одним із найбільш рейтинговим телеканалом «1+1». Показано редакційну політику телеканалу щодо подій на Сході країни, виявлено акценти, які розставляють журналісти у своїх сюжетах на цю тематику, з'ясовано, яке місце посідає ОБСЄ в контексті війни на Донбасі та через які фрейми подається діяльність Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, також встановлено за допомогою чого ці фрейми формуються. Загальна кількість сторінок – 30, кількість розділів – 2, кількість використаних джерел і літератури – 19.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ.....	2
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. Суть фреймів та їх роль в журналістиці.....	8
1.1 Поняття «фрейму» та «фреймінгу».....	8
1.2 Фрейм-аналіз у журналістиці.....	12
РОЗДІЛ 2. Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні в контексті подій на Сході очима журналістів ТСН.....	15
2. 1 Діяльність Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні.....	15
2.2 Фрейми в сюжетах ТСН про СММ ОБСЄ в Україні.....	18
ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	27
ДОДАТКИ.....	29

ВСТУП

Актуальність обраної теми полягає в тому, що медіа формують картину світу людей і від того, під яким кутом журналісти подадуть інформацію, залежить ставлення аудиторії до тих чи інших подій. Вибір рамки новини стає особливо важливим, коли йдеться про конфліктну ситуацію. Зараз у нашій країні йде війна, про яку ми та світ дізнаємося переважно лише зі ЗМК. В умовах збройного конфлікту дотримуватися професійних стандартів вдається не завжди. Журналістика втрачає об'єктивність. Для того, щоб показати, як медіа формують ставлення, обираючи певні рамки, ми обрали висвітлення роботи Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні (СММ). Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ – це впливова незалежна структура, яка слідкує за війною на Сході та доповідає про неї на міжнародній арені. Від звітів міжнародних спостерігачів значною мірою залежить позиція інших країн стосовно нашої держави та Росії. СММ ОБСЄ є надзвичайно важливою для України зараз, тому те, як журналісти висвітлюють її діяльність, варте проведення аналізу.

Мета роботи – виявити, як за допомогою фреймів журналісти формують певні смисли та ставлення до подій. Проведене дослідження – це також спроба побачити, який образ Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ створюють українські медіа, а також визначити, як він впливає на авторитет СММ. Зокрема, для свого аналізу ми обрали новини одного з топових телеканалів «1+1». Результатом мети дослідження стала спроба підвищити довіру до міжнародних спостерігачів через опис їх діяльності та реально покладених на них зобов'язань, які не завжди збігаються з тим, яких дій від місії очікують журналісти.

Завдання наукової роботи:

- дати визначення понять «фрейми», «фреймінг», «фрейм-аналіз», з'ясувати роль фреймів у журналістиці;
- сформулювати мету діяльності СММ ОБСЄ в Україні та покладені на неї зобов'язання, ознайомившись із її роботою та звітами;
- проаналізувати сюжети ТСН за 2016 рік, пов'язані з подіями на Сході;

- за допомогою контент-аналізу заголовків сюжетів з'ясувати, яке місце відводиться СММ в дискурсі війни і на чому взагалі роблять акцент журналісти;
- виявити фрейми, через які подається діяльність СММ ОБСЄ в Україні та пояснити, як вони можуть вплинути на ставлення до місії і ситуації загалом.

Об'єкт дослідження: фрейми та фреймінг у журналістиці.

Предмет дослідження: фрейми в сюжетах Телевізійної служби новин телеканалу «1+1», які стосується діяльності Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні.

Основні методи дослідження:

Загальні: опис, аналіз, узагальнення.

Спеціальні: моніторинг, контент-аналіз, фрейм-аналіз.

За допомогою описового методу було розкрито суть фреймів, фреймінгу та фрейм-аналізу в журналістиці. Моніторинг було використано під час перегляду архіву матеріалів вечірніх випусків новин «ТСН» на телеканалі «1+1», а також автор дослідження стежив за діяльністю Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні, відслідковував її звіти, переглядав брифінги. Контент-аналіз використано при роботі з заголовками сюжетів. Саме цей метод допоміг краще зрозуміти редакційну політику обраного телеканалу та побачити ті моменти, на яких акцентують журналісти. Результати фрейм-аналізу дали змогу побачити образ СММ ОБСЄ в Україні, створений журналістами «1+1», і те, як фреймування формує певні смисли, ставлення, позиції. Аналіз та узагальнення допомогли підсумувати отримані результати та зробити висновок щодо того, за допомогою яких елементів твориться фреймінг.

Наукова гіпотеза дослідження: від обраної журналістом рамки, залежить ставлення аудиторії до подій. Зокрема, фрейми в сюжетах ТСН формують недовіру до СММ ОБСЄ в Україні та представляють її як неефективну структуру.

Наукова новизна дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні формування картини світу людини залежно від обраної журналістом рамки та в спробі дослідити за допомогою чого і чому ці рамки використовуються.

Джерельна база: у роботі використані офіційна інформація, звіти з сайту ОБСЄ; архів вечірніх випусків «ТСН»(19:30) телеканалу «1+1» за 2016 рік.

Теоретичні положення та результати дослідження були представлені на V Всеукраїнській науково-практичній конференції для студентів та аспірантів «Актуальні проблеми розвитку засобів масової комунікації в сучасній Україні» (м. Вінниця, 21 квітня 2017 року), а також у науковій статті «Framing and frame analysis in journalism», опублікованій у збірнику «Topical issues of humanities, technical and natural sciences» (м. Вінниця, 16 листопада 2017 р.), виданому за результатами II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих учених.

РОЗДІЛ 1

СУТЬ ФРЕЙМІВ ТА ЇХ РОЛЬ В ЖУРНАЛІСТИЦІ

1.1 Поняття «фрейму» та «фреймінгу»

Термін «фрейм» введений лінгвістом Г. Бейтсоном. Американський вчений М. Мінський, який досліджував штучний інтелект, вважає, що фрейм є структурою даних для представлення стереотипної ситуації[12]. З англійської «фреймінг»(framing) може перекладатися як «обрамлення», «рама», «кадрування», «конструювання». Слово походить від «frame» (англ. рама, каркас, оправа). М. Мінський визначає фрейми як сформовані у певний спосіб інформаційні дані, які відтворюють набуті досвідним шляхом знання про певну стереотипну ситуацію (поняття “ситуація” має узагальне зміст, оскільки може позначати дію, образ, розповідь тощо). На думку вченого, графічно фрейм можна представити багаторівневою мережею, яка складається з вузлів і зв’язків між ними. Верхні, суперординаційні вузли чітко визначені, оскільки сформовані поняттями, зміст яких завжди відповідає ситуації, яку цей фрейм представляє. Нижче цих вузлів, на субординаційних рівнях, розташовані термінальні вузли – облігативні компоненти, вербалізація яких залежить від мовленнєвої ситуації [12].

Дослідник О.О. Коляденко спробував узагальнити все розмаїття трактувань і виділив різне розуміння терміна фрейм у лінгвістиці: 1) фрейм як система вибору мовних засобів – граматичних правил, лексичних одиниць, мовних категорій, – пов’язаних із прототипом сцени (Ч. Філлмор); 2) фрейм – сукупність стандартизованих дійсних і потенційних знань про явища, що мають складну багатокомпонентну структуру, цілісне уявлення про багаторівневий концепт (З. Д. Попова, Й. А. Стернін, А. П. Бабушкін); 3) фрейм – когнітивна модель, що репрезентує знання й оцінки, пов’язані з конкретними, часто повторюваними ситуаціями (Ф. Унгерер, Х.-Й. Шмідт); 4) фрейм як одиниця знань, організована навколо концепту, що містить відомості про суттєве, типове та можливе для цього концепту в межах певної культури (Т. А. Ван Дейк, Р. Богранд, В. Дреслер)[11].

Журналістикознавець В. В. Різун дає наступне визначення терміну: «фреймами називаються когнітивні структури, які керують нашим сприйманням та нашими уявленнями про світ. Медіа виконують важливу роль у створенні ментальних фреймінгів, які визначають характер і спрямування розуміння дійсності аудиторією»[15, с.215]. Тобто, фрейм – це рамка, кут зору, через який подається інформація. Це також спосіб компактного зберігання інформації у свідомості людини. Журналісти можуть використовувати ці рамки як навмисно, так і несвідомо. Від обраної журналістом «рамки», значною мірою залежить інтерпретація інформації аудиторією.

Г.Г. Почепцов під фреймами розуміє готові інтерпретаційні структури, які дозволяють структурувати світ, що нас оточує. Журналістикознавець говорить, що при зіткненні факту та фрейму перемога залишається за фреймом. Одну й ту саму подію можна подати по-різному. Все залежить від обраної рамки. Так, Г.Г. Почепцов наводить приклад того, як один і той же факт можна інтерпретувати різними шляхами.

З факту, що маленьку дитину в будинку вкусив пацюк, може виникнути три різні історії, прив'язані до трьох різних фреймів.

Саме фрейм розставляє акценти, хто винний у цьому. Перше газетне повідомлення: малолітня мати залишила дитину, бо пішла отоварюватися на безкоштовні чеки, а пацюк саме в цей час напав на дитину. Зрозуміло, хто винний.

Ще одне можливе повідомлення: інтерв'ю беруть у мешканців будинку, де це сталося. Вони стверджують: "Ми вже стільки часу вимагаємо, аби власник будинку боровся з цими пацюками". Тут "ворогом" стає вже власник будинку, а не мати. Можливе і третє повідомлення зі своїм фреймом. У ньому виступає представник місцевого самоврядування і каже: "Федеральних грошей не вистачає, ми нічого не можемо вдіяти, наразі стають можливими такі трагічні випадки". Тобто один факт проінтерпретовано тричі[13].

Фрейм із самого початку пустий. Він є тільки структурою даних про текст і не містить ніяких конкретних відомостей [7]. Тобто, фрейм – це скелет будь-

якого журналістського матеріалу, який, по суті, можна заповнити однією і тією ж інформацією, але по-різному її оформити.

На думку А.І. Скрипникової, у журналістиці під фреймом іноді розуміється скелет сюжету або статті. Будь-який сюжет незалежно від теми і дати виходу містить: лід або вступну частину, ЗКТ — закадровий текст, СНХ — синхрон, ШВ — шумове відео і стандартну кінцівку (прізвище та ім'я журналіста, оператора, місто, назва телеканалу)[16]. Тому при аналізі надзвичайно важливо звертати увагу на всі елементи сюжету. На рамку значною мірою впливає заголовок, лід, інтонації ведучої та репортерів, обрані при монтажі синхрони, відібрані журналістом кадри тощо.

Дослідниця також вважає, що фрейми економлять час журналісту та допомагають швидко «упаковувати інформацію» про стандартні події[16]. Дійсно, якщо якісь події відбуваються регулярно, то журналістам легше працювати з готовими трафаретами. При цьому, звісно, псується оригінальність текстів, але в умовах інформаційного суспільства, де людство елементарно не встигає слідкувати за всіма подіями, це стало нормальним явищем.

Тренер з НЛП Єгор Булигін вважає найпростішим фреймом – візуальний. Він пропонує уявити одну і ту ж фотографію людини спочатку в рамці з сердечками, а потім на дошці пошани. Тренер називає це примітивним, але дуже показовим прикладом того, як працює рамка, особливо коли це не просто слова, а ще й картинка. Є.Булигін ділить всі фрейми на контекстуальні та емоційні. У першому випадку журналісти можуть додати потрібний контекст, аби досягти поставленої цілі, у другому випадку – максимум емоційності[5].

Зіткнувшись із чимось у світі — особливо коли це «щось» здається невідомим і неоднозначним — люди зазвичай задаються питанням (явно або неявно): «Що тут відбувається?» Відповідь на це питання і забезпечується процесом «фреймінгу»[19].

Фреймінг — це процес, в якому актори одночасно створюють значення подій/ситуацій та регулюють свою поведінку в даних подіях/ситуаціях згідно з наданими їм значеннями. Фреймінг описує реальність «дуже схожу на правду»,

чим стимулює перехід до дії. Створення фреймів також передбачає активну участь автора в оповіданій ним проблемній історії. Нельсон Гудмен розглядає фреймінг, як спосіб творення світу(world-making)[19].

Двора Яноу виділяє чотири аспекти фреймінгу:

- 1) робота над створенням значень (meaning-making);
- 2) реалізація шляхом процесу відбору, категоризації та найменувань;
- 3) імплікація через розповідь (story-telling);
- 4) конструювання смислів (смислів проблем, ідентичностей, відношень, взаємодій)[19, с.93].

Дослідниця вважає основними механізмами фреймінгу найменування та категоризацію. Саме вони надають сенс об'єкту, події або дії. Таким чином, встановлюються відмінності між, наприклад, жертвами і злочинцями, друзями і ворогами, своїми і чужими, нормальними і ненормальними, старим і новим, роботою і відпочинком, бійкою і грою — все, що має значення в даних конкретних обставинах. Найменування і категоризація також включають в картину одних акторів, не беручи до уваги інших, саме ці операції проводять відмінності між діями і словами, фактами, думками[19].

Також Двора Яноу вважає ефективними механізмами фреймінгу маркування та оціночність. Зараз українська журналістика активно послуговується маркерами та оціночною лексикою. Наприклад, «терористи», «сепаратисти», «злочинна влада» і т.д. При цьому, часто робляться узагальнення, слова-маркери вживаються по відношенню тих, кого це не стосується. Так маркер «хунта», яке українські журналісти «запозичили» у росіян, часто можна зустріти в українських ЗМІ в жартівливій формі. Проте це дуже негативна тенденція, коли ми самі привчаємо інших дивитися на себе через цей маркер-фрейм.

Сила фрейму в тому, що, включаючись у заданий потік інформації, людина може самостійно додумати все інше, наклавши на це свою моральну оцінку. На відміну від пропаганди, фреймінг не так очевидний. Стикаючись із ним буквально кожен день, ми не замислюємося про це[14].

Фреймінг відіграє велику роль у рекламі та PR, оскільки він здатний безпосередньо переконувати споживача в чому-небудь. Від того, як текст, що продає, «зачепить» потенційного покупця, залежить, наскільки ефективною буде вся рекламна кампанія. По суті, встановлюючи рамки, фахівець може відсікти непотрібні відомості про продукт і залишити дійсно важливе. При цьому нікого не обманюють, просто небажані фактори замовчуються або згадуються по мінімуму[14].

Таким чином, фреймінг дозволяє вибирати певні аспекти реальності і робити їх більш помітними в комунікативному процесі, наводячи споживача цієї інформації на певне трактування явища. В основі фреймінгу лежить твердження про те, що людина приймає рішення щодо якого-небудь явища залежно від того, в якому вигляді буде подана інформація про нього.

1.2 Фрейм-аналіз у журналістиці

Вперше фрейм-аналіз був застосований у соціології у 1974 році в книзі Гофмана «Аналіз фреймів: есе про організації повсякденного досвіду»[8]. Пізніше теорію фреймінгу стали використовувати в економіці, психології, когнітивній лінгвістиці, теорії комунікацій і навіть у кібернетиці.

Двора Яноу відносить фрейм-аналіз до «сім'ї методів, які застосовуються в емпіричних дослідженнях до процесів творення смислів (sense-making)» [19, с.92].

При аналізі журналістського матеріалу, слід звернути увагу на всі рівні мовної комунікації і на візуальні ефекти. Повідомлення ЗМІ включають: висоту і гучність голосу, його тембр, особливість паузи, ритм, тон повідомлення (іронія, жарти або серйозність), акцент на певні слова. Сфера мовного спілкування визначається характером рольових відносин між учасниками діалогу, тому ми повинні звернути увагу на те, хто і що говорить, кому журналіст дає можливість висловитися. Важливу роль у фрейм-аналізі відіграє контекст.

Учені З. Пан і Г. Косицький вважають, що фрейми новинного дискурсу можуть бути поділені на чотири категорії, що представляють чотири структурні

аспекти новинного дискурсу: синтаксична структура, структура сценарію, тематична структура і риторична структура[2]. При аналізі новини варто звертати увагу на всі категорії.

Згідно з думкою вченого Г. Ферхарта, фрейми складаються з трьох елементів: мови, мислення і передбачливості. Мова допомагає нам запам'ятовувати інформацію і розуміти ситуацію. Щоб використовувати мову, люди повинні були також застосовувати власні інтерпретивні рамки. Дослідник виділивав наступні техніки фреймінгу: метафори, історії (міфи і легенди), традиції (обряди, ритуали і церемонії), гасла, жаргон, артефакти, контраст, спін[1].

Фреймовий аналіз це - метод дослідження взаємодії семантичного та розумового просторів мови, що дозволяє моделювати принципи структурування та відображення певної частини людського досвіду, знань у значеннях мовних одиниць, а також способи активації загальних знань, що забезпечують розуміння в процесі мовної комунікації. Для аналізу значень тієї чи іншої лексичної одиниці в когнітивному аспекті необхідно встановити область знань, що лежить в основі значення даного слова, і структурувати її, тобто змоделювати фрейм, що визначає дане значення[18].

І.Гофман пропонує здійснювати фреймовий аналіз за чотирма аспектами:

- 1) фреймінг найменувань;
- 2) фреймінг символічних значень;
- 3) фреймінг через значення;
- 4) фреймінг ідентичностей учасників[8].

Наприклад, за такою схемою В.Васількова досліджує фреймування Майдану 2004 року та Євромайдану 2013 року. У фреймінгі найменувань дослідниця розглядає Майдан як народне віче в першому випадку та як форму європейської демократії у другому. Серед символічних значень вона виділяє помаранчевий колір, як символ революції, та синій колір, як знак приналежності до Євросоюзу. Щодо фреймування речей через значення, В.Васількова говорить про національний прапор, як символ подій 2004 року та прапор Євросоюзу в 2013 році. І що стосується фреймінгу ідентичностей учасників, то в першому

випадку – це всі прошарки населення, а в другому – переважно молодь[6]. Це приклад фрейм-аналізу, зробленого за матеріалами українських новинних сайтів.

Таким чином, фрейм-аналіз можна назвати комплексним методом дослідження, оскільки він включає в себе аналіз вербальної і невербальної комунікації, візуальний ряд, безпосередній відбір фактів, кадрів, учасників новини(того, хто з'являється в кадрі). Особливу увагу варто звертати на лексику, серед якої може бути багато маркерів та оціночної лексики, які вже формують певне ставлення до ситуації і не дають можливості дивитися об'єктивно.

РОЗДІЛ 2

СПЕЦІАЛЬНА МОНІТОРИНГОВА МІСІЯ ОБСЄ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ПОДІЙ НА СХОДІ ОЧИМА ЖУРНАЛІСТІВ ТСН

2.1 Діяльність Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні

Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні (СММ) почала свою роботу 21 березня 2014 року на підставі запиту від уряду України до ОБСЄ і консенсусного рішення всіх 57 країн-учасниць ОБСЄ. Рішення було прийнято у зв'язку із подіями на Сході країни[10]. За чотири роки роботи місії її діяльність в медіа висвітлювалася доволі неоднозначно.

ОБСЄ(Організація з безпеки і співробітництва в Європі) – це найбільша у світі міжнародна організація, що займається питаннями безпеки і має великий політичний вплив та авторитет. Безпекова діяльність ОБСЄ охоплює три виміри: військово-політичний, економіко-екологічний та гуманітарний[3].

Найважливіший напрямок співпраці нашої країни з ОБСЄ зараз – військово-політичний, оскільки агресія Росії на сході України загрожує не лише територіальній цілісності нашої держави, але й безпековій стабільності на європейському континенті. 21 березня 2014 р. держави-учасниці ОБСЄ прийняли рішення про створення і направлення в Україну Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ. Місія створена для того, щоб збирати інформацію, звітувати про ситуацію з безпеки, встановлювати факти, інформувати про гуманітарну ситуацію і потреби людей, сприяти доставці допомоги іншими організаціями та припиненню вогню. Принципи роботи місії: неупередженість, об'єктивність, прозорість. Вона лише фіксує те, що бачить, а не шукає винних. Зараз місія нараховує близько 700 цивільних неозброєних спостерігачів, які представляють більш ніж 40 держав-учасниць ОБСЄ[10]. Результати роботи місії ми можемо побачити у звітах, які щодня з'являються на офіційному сайті ОБСЄ трьома мовами(англійською, українською та російською).

ОБСЄ часто звинувачують у бюрократизації та порушенні нею принципів неупередженості. Критикують її діяльність за низьку ефективність у запобіганні і вирішенні конфліктів. Українські медіа теж піддають критиці діяльність

Спеціальної моніторингової місії. Кожна сторона конфлікту хоче, щоб місія була на їхньому боці. Такі прагнення відбиваються і в матеріалах ЗМІ.

СММ ОБСЄ одна з тих, хто максимально об'єктивно і повно показує життя людей у прифронтовій території, наголошує на їх підвищеній незахищеності та першою б'є тривогу в критичних ситуаціях. У журналістів часто немає можливості (а іноді і бажання) поїхати в небезпечні зони та поспілкуватися з місцевими жителями. Чи то вони бояться транслювати погляди тих людей, чи то думають, що якщо говорити про реальні втрати серед цивільних, це знизить бойовий дух військових і загальний настрій нації на перемогу, чи то бойові дії виглядають більш сенсаційно, ніж виживання людей під час війни – важко сказати точно. Проте послуговуватися зібраною місією інформацією можна і треба нашим журналістам.

Свої звіти Спеціальна моніторингова місія створює на основі великої кількості інтерв'ю та моніторингової діяльності спостерігачів. Серед співрозмовників СММ були: посадові особи органів місцевої влади, у тому числі особи, відповідальні за видачу і розповсюдження перепусток; представники громадянського суспільства; мирні жителі; представники (партнери) міжнародних організацій тощо.

Спеціальна моніторингова місія, по суті, займається тими питаннями, які мало хвилюють нашу владу і які майже не висвітлюються в ЗМІ. Для наглядачів пріоритетним є гуманітарна місія та життя людини, як найбільша цінність. Своєю діяльністю вони намагаються порушити ті проблеми, які в нас замовчуються та які згадуються фонові серед численних повідомлень із фронту.

Ризикуючи власним життям, міжнародні спостерігачі збирають інформацію про проблеми цивільних та намагаються їх донести до нашої влади, міжнародної спільноти через брифінги, прес-конференції, звіти. Так, крім щоденних звітів, місія готує також тематичні звіти. Зараз на офіційному сайті СММ ОБСЄ можна ознайомитися з 12 звітами, які стосуються різноманітних аспектів ситуації на Сході. Наприклад, звіт по внутрішньо-переміщеним особам, по захисту мирного населення та свободі пересування в Донецькій та Луганській областях,

по доступу до води в охоплених конфліктом регіонах, по доступу до правосуддя в контексті сьогоденної ситуації в Україні, по жертвам серед цивільного населення тощо.

Цікавим є, наприклад, тематичний звіт «Гендерні аспекти моніторингу СММ». У ньому йдеться про те, про що точно не будуть говорити центральні телеканали. Це сексуальне насильство в зоні конфлікту, торгівля людьми, жінки в загонах самооборони тощо. Насправді, торгівля людьми, чи сексуальне насильство – це проблеми, не менш важливі за поранених і загиблих солдат. Постраждалих від конфлікту набагато більше. Замовчувати проблему – це не вихід. Її треба вирішувати. Моніторингова місія не лише оцінює ситуацію та виносить її на загальне відома, а й виробляє певні рекомендації, спрямовані на її покращення та зниження напруги. У кінці тематичного звіту обов'язково є рекомендації, які спостерігачі спеціально готують для того, щоб наша влада негайно відреагувала на проблеми.

Важливим є також тематичний звіт місії про «Доступ до води в охоплених конфліктом районах Донецької та Луганської областей». У ньому спостерігачі звертають увагу на те, що «цілеспрямоване ураження водогонів, а також завдання побічної шкоди внаслідок бойових дій позначилося на функціонуванні систем водопостачання. Відсутність доступу до води та її погана якість становлять загрозу для здоров'я людини та санітарних умов і може спричинити до обмеження виробництва харчових продуктів. Також це може стати на заваді соціально-економічному розвитку та політичній стабільності, що, своєю чергою, може призвести до подальшого напруження та конфліктів у регіоні» [9, с.3].

Таким чином, Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні зосереджує свою увагу на проблемах мирних жителів, покинутих напризволяще, і намагається їм допомогти, звітуючи про ситуацію в регіонах владі та на міжнародній арені. Журналісти часто бачать трішки спотворену картину дійсності, адже вони чекають від місії, що вона назве винного в конфлікті і допоможе його зупинити. Тому представники медіа-сфери замість того, щоб пропагувати реальну

діяльність міжнародних наглядців та разом із ними доносити до суспільства гуманітарні проблеми людей, які опинилися в зоні конфлікту, частіше за все, лише критикують її і чекають від неї того, що вона не може виконати.

2. 2 Фрейми в сюжетах ТСН про СММ ОБСЄ в Україні

Перед початком дослідження було висунуто кілька гіпотез. Перша: журналісти ТСН приділяють мало уваги серйозній міжнародній Організації з безпеки та співробітництва в Європі, незважаючи на те, що вона є впливовим незалежним наглядцем у війні України з Росією. Саме від діяльності Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ та від їх звітів значною мірою залежить позиція інших держав стосовно Росії. Санкції щодо країни-агресора посилюються, або послаблюються на основі тієї інформації про події на фронті, яку міжнародна спільнота отримує від СММ ОБСЄ в Україні.

Наступна гіпотеза: журналісти ТСН акцентують увагу не на мирних жителях і життю людини, а на перебігу бойових дій, героїзації та на долі українських військових. Звісно, що в країні йде хоч і не оголошена, але війна. Інформація з фронту справді важлива. Але не можна висвітлювати війну однобоко. Це жертви не лише серед армійців, а й значні втрати серед мирного населення. У фокусі уваги Спеціальної місії ОБСЄ в Україні перебуває саме життя мирного населення. Одне з її головних завдань – це мінімізувати втрати серед мирних жителів. Цікаво, наскільки журналісти ТСН переймаються цією темою.

Ще одне наше припущення: журналісти ТСН не завжди висвітлюють діяльність Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ об'єктивно. Вони часто звинувачують міжнародних спостерігачів у тому, що ті не виконують покладених на них зобов'язань, хоча журналісти самі до кінця не розуміють головну функцію наглядової місії.

Перші дві гіпотези було підтверджено за допомогою контент-аналізу заголовків. Останнє припущення ми розглянемо, аналізуючи безпосередньо сюжети, в яких згадується СММ ОБСЄ в Україні.

Для того, щоб краще зрозуміти, що перебуває у фокусі уваги журналістів ТСН у темі війни на Сході, було проведено контент-аналіз заголовків сюжетів на цю тему за 2016 рік, розміщених в архіві офіційного сайту служби новин. Контент-аналіз дав змогу побачити, що є в центрі уваги журналістів та яке місце відводиться міжнародній структурі ОБСЄ.

Нами проаналізовано близько 3500 заголовків за 6 місяців. При цьому було використано наступну вибірку: вечірні випуски ТСН о 19:30(крім підсумкових недільних) кожного другого місяця 2016 року. Із них 415 заголовків стосувалися подій на сході України. Тобто, ТСН приділяє цій тематиці близько 12% часу в новинах.

Результати контент-аналізу заголовків виглядають наступним чином. Виділено ті слова, які найчастіше зустрічаються в заголовках, а також ті, які є важливими в контексті нашого дослідження.

Як можна побачити з таблиці, у фокусі уваги кореспондентів ТСН знаходяться бойові дії та їх учасники. Найчастіше повторюються такі слова, як «обстріли», «стріляють», «накрили вогнем», «бойовики», «українські бійці», «військові», «АТО», «Донбас», «загинуло», «війна». «Місцеві жителі», або «цивільні» згадуються в заголовках приблизно в 5-9 разів рідше, ніж ті слова, що стосуються перебігу подій на фронті. «Житлові будинки», «прифронтна територія» - зустрічаються дуже рідко. Майже така ж ситуація з ОБСЄ. Лише 6 із 415 разів журналісти виносять поважну структуру в заголовок.

Слово «життя» також зустрічається вкрай рідко, хоча це є найбільшою цінністю, особливо коли ми говоримо про війну. Натомість такі слова як «загиблий»(34 рази), чи «поранений»(38 разів) повторюються постійно. Цікавим тут є те, що у переважній більшості випадків йдеться про загиблих та поранених серед військових. Про жертви серед цивільних майже не говориться.

Слово/словосполучення	Кількість повторень
Обстріли (вогонь, стріляють, гатять, накривають)	90
Бойовики	88
АТО	78
Бійці (боєць)	53
Військові(-ий)	47
Поранено(-ний)	38
Загинули(загиблій)	34
Донбас, Донеччина, Донецьк	34
Війна	19
Ворог	17
(Де)мобілізація, ротація	13
Артилерія	13
За минулу(останню) добу	13
Фронт	11
Полон(полонені)	11
ДНР, ЛНР	11
Терористи	10
Герої, героїчний, героїзація	10
Зброя	9
Мирні жителі, місцеві, цивільні	9
Армія	8
Окупована (територія)	8
Захисники	7
Життя	6
ОБСЄ	6
Прифронтowa територія	3
Житлові будинки	2

Є «вороги»(17 разів), є «герої»(10 разів), і між ними точаться бойові дії(«АТО», «війна»). Обираючи для себе таку тактику подачі інформації, чи то слідуючи такій редакційній політиці, журналісти ТСН не дотримуються всіх професійних стандартів. Зрозуміло, що війна стирає багато стандартів і слідувати їм часто стає просто неможливо. Як подавати позицію двох сторін у збройному конфлікті, та ще й у такій гібридній війні, яку ми зараз спостерігаємо в нашій країні – це питання досі залишається відкритим. Та при цьому цілком можливо хоча би давати повну картинку перебігу подій. Розповідати не лише про воїнів-захисників, про жертви з їх боку, про те, як вони живуть після АТО, з якими проблемами стикаються, а й про цивільних, які часто страждають не менше і мають теж багато проблем.

Таким чином, зроблений контент-аналіз заголовків про події на Сході підтвердив перші дві гіпотези. А саме, Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні справді рідко зустрічається в заголовках, вона далеко не на першому місці в тому дискурсі, в якому працюють журналісти ТСН. Результати контент-аналізу також підтвердили ще одне припущення про те, що журналісти роблять акцент на війні та її учасниках, майже не звертаючи на увагу на мирних жителів та їх проблеми, загрози тощо.

Варто зауважити, що місію ОБСЄ в сюжетах журналісти згадують частіше, ніж в заголовках. При цьому вона потрапляє в центр уваги або коли з'являється якась негативна інформація, пов'язана з міжнародними наглядачами, або коли ОБСЄ звітує про обстріли з тієї сторони.

Із сюжетів ТСН складається враження, що головне призначення місії – це припинити конфлікт і назвати того, хто стріляє(хоча стріляють з обох боків). Журналісти ТСН забувають про гуманітарну місію спостерігачів. ОБСЄ згадується переважно в контексті обстрілів. У коментарях, які беруть кореспонденти у наглядачів, ми чуємо одні і ті ж питання: хто і звідки стріляє? Досить мало сюжетів, в яких би спостерігачі коментували життя мирних жителів та те, що їм загрожує. І це не тому, що представники ОБСЄ не хочуть про це говори-

ти, а тому що для журналістів ця тема не на першому місці. Вони елементарно не запитують.

Проаналізувавши сюжети ТСН, ми помітили, що вони формують недовіру до авторитетної міжнародної організації. Журналісти подають діяльність СММ через такі фрейми, як «несерйозна, неефективна організація», «СММ не помічає», «СММ – це шпигуни», «СММ на стороні росіян», «СММ – це росіяни». Тобто, журналісти ТСН звинувачують місію в необ'єктивності, частіше за все, без будь-яких доказів. Такою є позиція цього каналу. Саме таку рамку обрали для себе журналісти. Є воїни-герої-українські військові-захисники і є бойовики-терористи-окупанти-вороги. Вороги завжди стріляють першими, захисники – лише у відповідь. Якими би не були звіти СММ про події на Сході, позиція ТСН залишається незмінною. У жодному із 70-ти проаналізованих нами сюжетів немає інформації про обстріли з українського боку. Навіть якщо місія ОБСЄ заявляє, що стріляють обидві сторони, журналісти наводять докази лише обстрілів з боку бойовиків. Отже, обравши для себе позицію «героїв-захисників», що в принципі є цілком нормально в умовах війни, ТСН не може об'єктивно говорити про діяльність СММ, яка не має права приймати ані сторону української армії, ані бойовиків.

У сюжетах йдеться про те, що місія не помічає, як бойовики обстрілюють позиції українських військових. Наприклад, цитата із сюжету про обстріли Первоймайська: «Наша Наталя Нагорна побачила те, що вперто не хочуть помічати представники місії ОБСЄ...навіть не спробувавши, чепурні автівки розвертаються...це те, що так уперто не змогли, або не захотіли побачити спостерігачі місії ОБСЄ»(17.01.2016). Або ж з інших сюжетів: «по ним був обстріл, але представники ОБСЄ закрили на це очі»(7.10.2016), «цікаво, що так звана незалежна місія і цього разу не помітила, звідки велися обстріли»(8.04.2016). Тобто, це вже не просто «сліпа» місія, а ще й «псевдомісія», оскільки «так звана».

Цей фрейм підсилюється ще й картинкою, тобто вибором кадру при монтажі. Часто, коли журналіст говорить, що «місія не помічає», спостерігачів

знімають зі спини, або як вони йдуть від журналістів, сідають в автівки і їдуть з місця подій. Таким чином журналісти ніби роблять акцент, що міжнародні експерти спеціально не реагують на те, що відбувається, закривають на це очі.

Також йдеться про те, що місія навіть спеціально не доїжджає до місць обстрілів: «А от моніторингову місію ОБСЄ атака на цивільне село та ще й із заборонених Мінськом артустановок чомусь не зацікавила»(26.08.2016), «міжнародним експекторам тут точно було б на що подивитися, але не доїжджають»(12.10.2016), «а от місія ОБСЄ невідомо з яких причин оминає»(17.12.2016). Тут відсутня повнота інформації. ТСН не називає причину, чому місія «не доїжджає». Обидві сторони конфлікту мають гарантувати безпеку місії, якщо її немає, то, логічно, що цивільні особи не з'являться під обстрілами.

Місію звинувачують у тому, що вона не називає винуватців, хоча вона не має цього робити. Вона лише фіксує. «За два роки поважна місія досі не визначила винуватців війни та тих, хто зараз провокує та починає обстріли. Прямой відповіді на ці питання представники місії досі уникають. На їхню думку, стріляють обидві сторони. Військові ж кажуть, що про довіру після таких "висновків" серйозної мови немає»(16.04.2016). Або ж «конкретики від спостерігачів не дочекалися»(7.10.2016).

ТСН не розмежовує, які конкретно зобов'язані покладені на місію. Так, в одному із сюжетів йдеться про те, що СММ має «прикривати» від обстрілів мирне населення: «За рогом причаїлися ті, хто мав би прикривати робітників. Однак щойно представники ОБСЄ побачили телекамеру журналістів, як дремнули в протилежний від газогону бік»(12.05.2016).

Недовіра бійців до місії в сукупності з коментарями журналістів, які практично в кожному сюжеті говорять про неефективність місії призводить до втрати авторитету СММ і ОБСЄ в цілому. «Зважаючи на неоднозначну репутацію спостерігачів від ОБСЄ»(11.06.2016), «однак наші бійці кажуть, що великої користі від тих несамовитих зусиль ОБСЄ-шників все одно не буде»(14.07.2016) – подібні коментарі дають однозначну оцінку діяльності місії.

Більше того, тривалий час місію ОБСЄ звинувачували в тому, що вона «грає» на руку агресора, апелюючи до великої кількості росіян серед її членів. В одному із сюжетів ТСН подано коментар військового, в якому сказано, що 80% складу місії – це росіяни. Журналіст точно знає, що це недостовірна інформація, адже за офіційними даними, які є у відкритому доступі, сказано, що представників від Російської Федерації в СММ 38. Можливо, військовий мав на увазі те, що росіяни переважають саме в складі тієї групи спостерігачів, яка працює в зоні конфлікту, та кореспондент цього не пояснює. Таким чином, глядач справді думає, що 80% усієї місії, що працює в Україні, – це росіяни. Те, що журналісти пропускають подібні коментарі в ефір, підтверджує їх позицію, бо відповідає тим рамкам подачі інформації, яку вони для себе обрали.

Таким чином, ми розглянули фрейми, використані при подачі матеріалів про СММ ОБСЄ в Україні журналістами ТСН. Обрані фрейми формують недовіру до місії, маніпулюють громадською думкою і не несуть об'єктивності. За допомогою емоційної лексики та оцінок, що лунають з вуст журналіста, фрейм наповнюється тими смислами, які відповідають офіційній патріотичній позиції телеканалу.

ВИСНОВКИ

У дослідженні зроблена спроба з'ясувати, як фрейми в журналістиці формують картину світу людини. Аналіз проведений на прикладі того, який образ Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ формують журналісти телеканалу «1+1» за допомогою фреймів. Зокрема, як діяльність місії представлена в новинних випусках. Перш за все, ми з'ясували діяльність самої місії. СММ – це неозброєна цивільна місія, завданням якої є неупереджено і об'єктивно спостерігати та звітувати про ситуацію в Україні, а також сприяти діалогу між усіма сторонами конфлікту. Ця місія лише слідує за ситуацією і доповідає про неї, вона не має називати винних у конфлікті і, тим паче, не може зупинити війну. Але своїми звітами про ситуацію на Сході вона може вплинути на рішення, які приймаються на світовій арені. Важливе місце в діяльності місії посідає мирне населення та максимальне висвітлення його проблем.

Переглядаючи сюжети ТСН, у нас виникла гіпотеза, що журналісти приділяють мало уваги Спеціальній моніторинговій місії ОБСЄ в Україні, а також висвітлюють її діяльність необ'єктивно і часто в негативному контексті. За допомогою контент-аналізу заголовків сюжетів про війну на Сході, ми визначили, що журналісти дійсно згадують місію фонові. На першому місці для них – бойові дії та загиблі солдати. Мирні жителі та СММ згадуються вкрай рідко.

Далі ми спробували визначити, через які фрейми ТСН формує образ СММ. Це фрейми «неефективної» місії, «сліпої» місії, яка «не хоче помічати», це місія, яка не виконує свої обов'язки, серед членів якої багато росіян, місія, якій не можна довіряти і від якої немає результатів. Такі фрейми негативно позначаються на авторитеті поважної структури, діяльність якої насправді дуже важлива для України зараз.

Війна стирає багато стандартів, тому говорити об'єктивно про діяльність місії, яка не може бути на стороні того, чи іншого учасника конфлікту – нашим журналістам складно. Проте варто адекватно оцінювати важливість цієї місії для нашої країни. Подаючи інформацію про місію з порушенням журналістсь-

ких стандартів і в таких рамках, як це часто робить ТСН, автори сюжетів формують недовіру української спільноти до місії. Результатом такого висвітлення роботи міжнародних спостерігачів може стати їх відмова від діяльності на території України, що негативно вплине на авторитет нашої вже країни на світовій арені. У такому випадку, ми залишимося сам на сам із ворогом та без підтримки світового товариства.

Проведене нами дослідження показало, що обрана журналістом рамка суттєво впливає на сприйняття ситуації. Результати аналізу також продемонстрували, як складно залишатися об'єктивним в умовах війни та як важливо все-таки дотримуватися стандартів, щоб матеріали ЗМІ не призвели до ще більшого загострення ситуації. Журналістам, які висвітлюють події на Сході, обов'язково треба ознайомитися з фактами про СММ ОБСЄ в Україні, які наведені в додатках до цієї роботи. Це допоможе їм краще розуміти специфіку роботи місії, її функції та завдання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Fairhurst G. The art of Framing/G. Fairhurst, R. Sarr. – San Francisco: Jossey-Bass, – 1996. – p. 577
2. Kosicki G. Framing Analysis: An Approach to News Discourse/ G. Kosicki, J. Pan Z. // Political Communication. – 1993. – №10. – p.55-75
3. What is the OSCE? – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/whatistheosce>
4. Архів вечірніх випусків ТСН за 2016 рік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tsn.ua/vypusky/tsn>
5. Булыгин Е. Формирование отношения с помощью фреймов [Электронный ресурс] / Е.Булыгин. — Режим доступу: <http://nlping.ru/94412C7E-F4364-4E9450BC> — Название с экрана
6. Василькова В.В., Чангян А.А. Фреймирование в политической деятельности: от Майдана к Евромайдану/ В.В. Василькова, А.А. Чангян // Журнал социологии и социальной антропологии. — 2015. — №3(80). — С. 80-95
7. Гончаренко В. В.Фреймы для распознавания смысла текста/ В.В. Гончаренко, Е.А. Шингарева. — Кишинев: Штиница, 1984. — 184 с.
8. Гофман И. Анализ фреймов: Эссе об организации повседневного опыта/ Пер. с англ. Р.Е. Бумагина, Ю.А. Данилова, А.Д. Ковалева, О.А. Оберемко под ред Г.С. Батыгина и Л.А. Козловой. — М.: Институт социологии РАН; ФОМ, 2004, — 751с.
9. Доступ до води в охоплених конфліктом районах Донецької та Луганської областей – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/uk/ukraine-smm/183191?download=true>
10. Звіт СММ ОБСЄ в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/uk/ukraine-smm/298781?download=true>
11. Коляденко О.О. Термін фрейм у лінгвістиці/О.О.Коляденко// Термінологічний вісник. – 2013. – №2(1). – С.139-144.

12. Минский М. Фреймы для представления знаний/ М.Минский. — М.: Энергия, 1979. — 152 с.
13. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: Навч. посіб. / Г.Г. Поцєпцов, Чукут С.А. — К.: Знання, 2008. — 663 с.
14. Птухина Д. Фрейминг – путь к успеху? [Электронный ресурс] / Д.Птухина. — Режим доступа: <http://journal.ufights.net/2017/03/08/framing/>. — Название с экрана
15. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. / В.В. Різун. — К.: Просвіта, 2008. — 260 с.
16. Скрипникова А. И. Фреймирование и рефреймирование в масс-медиа / А.И.Скрипникова // Молодой ученый. — 2014. — №4. — С. 1235-1238.
17. Спеціальна моніторингова місія(СММ) ОБСЄ в Україні: факти. — [Електронний ресурс]. — Режим доступа: <http://www.osce.org/uk/ukraine-smm/116924?download=true>
18. Фреймовый анализ как метод когнитивного моделирования [Электронный ресурс]. — Режим доступа: http://studbooks.net/2150947/literatura/freymovyy_analiz_metod_kognitivnogo_modelirovaniya . — Название с экрана
19. Яноу Д. Фреймы политического: от фрейм-анализа к анализу фреймирования / Двора Яноу, Мерлин ванн Хульст// Социологическое обозрение. Т.10. № 1–2, 2011. — С. 87–110

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

СПЕЦІАЛЬНА МОНІТОРИНГОВА МІСІЯ (СММ) ОБСЄ В УКРАЇНІ: ФАКТИ

Оновлена версія станом на грудень 2016

21 березня 2014 року Постійна Рада ОБСЄ ухвалила рішення направити в Україну Спеціальну моніторингову місію, що складається з цивільних неозброєних спостерігачів. Нижче наведені основні факти про діяльність місії.

Чому ОБСЄ направила Спеціальну моніторингову місію в Україну?

Мир і стабільність в Україні опинилися під загрозою. ОБСЄ як найбільша у світі регіональна організація, що займається питаннями безпеки, вирішила надати підтримку країні.

Хто вирішив направити СММ в Україну?

Місія була направлена на прохання українського уряду і за рішенням всіх 57 держав-учасниць ОБСЄ.

Якими є цілі Спеціальної моніторингової місії?

Цілі роботи місії - це збір інформації, звіт про ситуацію з безпекою та встановлення фактів, зокрема, про конкретні події на місцях. Спостерігачі спілкуються з різними групами громадськості - з представниками влади на всіх рівнях, громадянського суспільства, етнічних і релігійних груп, місцевих громад і органів місцевого самоврядування.

Основне завдання місії - допомогти Україні знизити рівень напруженості і сприяти діалогу між усіма сторонами.

Хто входить до складу місії?

На даний час місія складається з близько 700 цивільних неозброєних спостерігачів з більш ніж 40 держав-учасниць ОБСЄ. Також у місії працюють співробітники з України, які займають посади перекладачів, радників та адміністративного персоналу.

Згідно з мандатом місії, Голова СММ має право збільшити кількість спостерігачів до тисячі.

Де працює СММ?

Мандат місії поширюється на всю територію України. Головний офіс місії знаходиться у Києві. Команди спостерігачів працюють в 10 найбільших містах України: Дніпропетровську, Донецьку, Івано-Франківську, Києві, Луганську, Львові, Одесі, Харкові, Херсоні, Чернівцях. Також місія має кілька представництв та передових патрульних баз. У Донецькій і Луганській областях наразі працює майже 600 спостерігачів.

Як працює місія?

Головні принципи роботи місії – об'єктивність, неупередженість та прозорість. Кожна команда складається з керівника та спостерігачів. Спостерігачі працюють невеликими групами позмінно сім днів на тиждень.

Як довго буде працювати Спеціальна моніторингова місія?

Місія розпочала роботу 21 березня 2014 року. У лютому її мандат було продовжено до 31 березня 2017 року. В подальшому, за необхідності, його також можуть продовжити

Кому звітують спостерігачі?

Спостерігачі щодня надають звіти державам-учасникам ОБСЄ. Звіти місії також доступні широкій громадськості та ЗМІ на офіційному сайті ОБСЄ трьома мовами (англійською, українською та російською): www.osce.org/uk/node/155856

Я журналіст. Як я можу зв'язатися з представниками СММ ОБСЄ для того, щоб отримати коментар/інтерв'ю?

Контакти співробітників відділу преси, які працюють у головному офісі місії в Києві:

- Марія Алексєвич, Старший спеціаліст відділу преси, Моб.: +380 93 691 67 90, +380 50 382 51 92; e-mail: mariia.alekseyevych@osce.org, mmm-media@osce.org
- Надя Кайданович, Медіа-аналітик, Моб.: +38 067 827 37 11, e-mail: nadiia.kaidanovych@osce.org, mmm-media@osce.org

Я хочу передати спостерігачам місії інформацію про ситуацію в моєму регіоні, щоб вони приїхали і побачили все на власні очі. Як мені це зробити?

Ви можете надіслати інформацію на адресу загальної електронної пошти: mmmua@osce.org. Спостерігачі місії не завжди мають можливість відповісти на всі індивідуальні запити, але вони беруть їх до уваги в ході своєї роботи.